

Slide 1

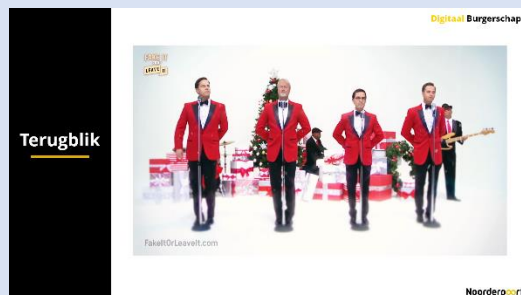
Dit is les 7 van de lessenserie Digitaal Burgerschap.

Bestudeer iedere slide en controleer of de lesstof passend is voor jouw les. De meeste slides bevatten instructies of extra informatie, te vinden in de notities. Wanneer je de PowerPoint presenteert, is het mogelijk om de notities te lezen per slide. Presenteer als diavoorstelling, klik met rechtermuisknop op de presentatie en klik op 'weergave voor presentator'. Je ziet dan de slides + notities op je eigen scherm.

Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden (zie laatste slide).

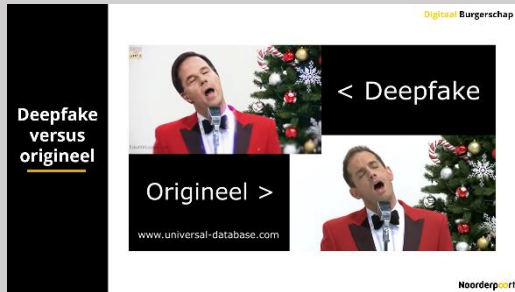

Slide 2

Slide 3

Laat de video zien en vraag aan de studenten of zij nog weten hoe deze technologie heet. Op de volgende slide zie je een vergelijking met de originele video.

Slide 4

Deze video laat het verschil zien tussen het origineel en de deepfake.

LESDOELEN

Aan het einde van de les weet jij:

- wat de definitie van cybercriminaliteit is;
- welke schade cybercriminaliteit aanricht;
- wat phishing is;
- wat shame sexting en sextortion is.

Digitaal Burgerschap

Noorderpoort

Slide 5

Maak de studenten bewust van de lesdoelen.

**DEFINITE
CYBERCRIME | CYBERCRIMINALITEIT | COMPUTERCRIMINALITEIT**

Misdaad gepleegd met ICT, gericht op ICT.
Het strafbare feit wordt gepleegd met een computer, smartphone tablet.

Digitaal Burgerschap

Noorderpoort

Slide 6

Definitie en synoniemen.

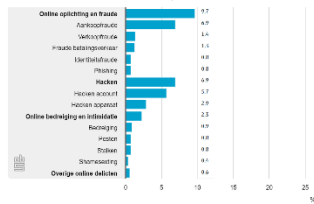
DE CIJFERS

In 2021 was 17 procent van de Nederlanders van 15 jaar en ouder, bijna 2,5 miljoen mensen, naar eigen zeggen slachtoffer van online criminaliteit. De meesten kregen te maken met online oplichting en fraude.

Kloppen deze cijfers?

Minder dan de helft van de mensen meldt online criminaliteit.

SLACHTOFFERS ONLINE CRIMINALITEIT, 2021

Slide 7

Cijfers afkomstig van het CBS: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/09/2-5-miljoen-nederlanders-in-2021-slachtoffer-van-online-criminaliteit>

Dit zijn alleen de beschikbare gegevens van mensen die de online criminaliteit gemeld hebben. Het schijnt dat minder dan de helft van de mensen die hiermee te maken krijgt dit ook daadwerkelijk meldt. Vandaar dat deze cijfers niet de meest representatieve weergave van de werkelijkheid zijn, de werkelijke cijfers liggen hoger.

Ook veel jongeren zijn slachtoffer

GEVOLGEN VAN CYBERCRIMINALITEIT

De gevolgen zijn dat er veel schade aangericht wordt.

Deze schade bestaat uit financiële schade en/of psychische/emotionele schade

Slide 8

Een op de drie slachtoffers ondervindt psychische of financiële problemen door wat hen overkomen is. Minder dan de helft doet melding van online criminaliteit, bijna 20 procent doet aangifte. Dit meldt het CBS op basis van de Veiligheidsmonitor 2021.

Leg uit dat cybercriminaliteit grote schade aanricht, zowel emotioneel als financieel.

PHISHING

Phishing is een vorm van internetfraude waarbij je valse berichten ontvangt. Hierbij proberen de criminelen inloggegevens of andere persoonlijke (financiële) gegevens te stelen.

Deze vorm van cybercriminaliteit heeft veel financiële schade als gevolg.

Slide 9

Laat de studenten ontdekken wat voor een nieuwsbron ninefornews is. Wanneer je via Google zoekt naar ninefornews, kom je meerdere bronnen tegen die zeggen dat zij nepnieuws verspreiden.

Het klopt dat 18 september de koudste ooit was, maar niet dat de klimaatmaatregelen werken. Er is wel opwarming, maar tegelijkertijd zijn de extremen ook erger, dus zijn er ook koudere dagen. Als je kijkt naar het gemiddelde van een heel jaar, stijgt de temperatuur alsnog.

Digitaal Burgerschap

Video: Hoe werken criminelen online?

Klik op de afbeelding voor weergave video.

Noorderpoort

Slide 10

Vraag eventueel aan de studenten om te noteren wat ze tijdens de video hebben gehoord.

Digitaal Burgerschap

ANDERE GEVAREN

Wat kan er nog meer gebeuren naast dat criminelen je inloggegevens stelen?

Bij het klikken op links of het openen van bestanden kan je computer een virus krijgen. Dit noem je ook wel **malware**.

Sommige van deze virussen zetten je computer op 'slot'. Je moet dan geld overmaken om weer bij je bestanden te kunnen. Dit heet **ransomware**.

Noorderpoort

Slide 11

Ransomware is onderdeel van de malware familie. Malware is een samenvoeging van de woorden "malicious" (kwaadaardig) en "software". Het woord "ransom" staat voor "losgeld".

Bron: [Wat is Ransomware? - Online Marketing Agency](#)

Digitaal Burgerschap

TOCH ERIN GETRAPT?

- Meld het dan bij de politie
- Neem contact op met de bank
- Verander je wachtwoorden

Noorderpoort

Slide 12

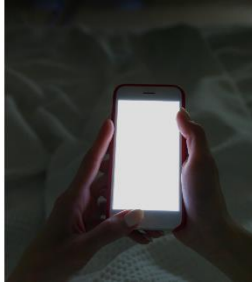
Tips wanneer je toch een phishingemail hebt geopend of malware/ransomware hebt geïnstalleerd.

SHAME SEXTING | SEXTORTION

Shame sexting is het ongewenst verspreiden van intiem materiaal.

Sextortion is afpersing met een seksueel getinte foto of video.

Deze vormen van cybercriminaliteit hebben veel emotionele of psychische schade als gevolg.

Slide 13

Meer informatie over shame sexting en sextortion: [Wat betekent sextortion en wat kunnen we betekenen voor slachtoffers? \(fondsslachtofferhulp.nl\)](https://www.fondsslachtofferhulp.nl)

Video: RTL Nieuws - Floor was slachtoffer van sexting

Klik op de afbeelding voor weergave video.

Slide 14

Video van RTL Nieuws waarin een slachtoffer van shame sexting aan het woord is.

Sexfakes is de term die wordt gebruikt voor seksueel getint materiaal dat gemaakt is met deepfake technologie. De beelden zijn dus gemanipuleerd waardoor gezichten zijn veranderd.

Welmoed, een presentatrice, kwam erachter dat haar hoofd in video's is gemonteerd, terwijl zij het niet was, kijk de serie voor meer info.

Kijktip: Welmoed en de sexfakes

Slide 15

[Welmoed en de sexfakes gemist? Start met kijken op NPO Start](https://www.npo.nl)

Portfolio-opdracht 9

Ga naar itslearning, open het opdrachtenformulier en kijk naar opdracht 9 op pagina ...

Hoe herken je een phishingmail?

Je ziet een voorbeeld van een phishingmail en jij moet de fouten uit de email zien te herkennen.

Noteer de antwoorden in je portfolio. Volgende les wordt de opdracht besproken van phishing BUNGO.

Digitaal Burgerschap

Noorderpoort

Slide 16

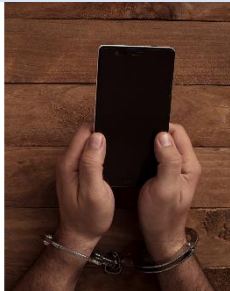
De studenten kunnen de email vinden in de opdrachtenbundel.

Digitaal Burgerschap

LESDOELEN

Nu weet jij

- wat de definitie van cybercriminaliteit is;
- welke schade cybercriminaliteit aanricht;
- wat phishing is;
- wat shame sexting en sextortion is.

Noorderpoort

Zijn de lesdoelen behaald?

EINDE LES

Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.nl>

Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

You are free to:

- Share
- Adapt
- Distribute
- Reproduce

Under the following terms:

Attribution - You must give appropriate credit, provide a link to the Creative Commons license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your work.

Non-Commercial - You may not use this material for commercial purposes.

No additional restrictions - You may not apply legal terms or technological measures that restrict others from doing anything the license permits.

EINDE LES

Deze les valt onder de Creative Commons regelgeving. De les mag worden gedeeld en aangepast voor non-commerciële doeleinden.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.nl>